

ALAR KOTLI



A. Kotli sündis 27. augustil 1904. a. Väike-Maarjas kõstri perekonnas. Alghariduse sai ta kodus, nii et võis 1915. a. hakata õppima Rakvere Poeglaste Gümnaasiumis. Pärast viimase lõpetamist 1922. a. jätkusid õpingud Tartu Ülikoolis ja kunstikoolis «Pallas».

Kuigi A. Kotli unistas kunstnikukutsest, läks ta vanemate nõuannet järgides 1923. a. Danzigi Tehnikaülikooli arhitektuuri õppima. Pärast lõpetamist töötas A. Kotli ühe aasta assistendina ülikooli linnaehituse ja ehituskonstruksioonide kateedri juures. Kodumaale naasnud, teenis ta ära sundaja sõjaväes ja asus seejärel tööle haridus- ja sotsiaalministeeriumi ehitusinspektorina.

1931. aastal abiellus A. Kotli Aserist pärit Ilse Heimbergiga.

Hiljem on A. Kotli töötanud teedeministeeriumis ehitusinspektori, riigi ehitusettevõtte «Ehitaja» abidirektori, kergetööstuse rahvakomissariaadi projekterimiskeskuse juhataja asetäitja, Eesti NSV Teaduste Akadeemia Ehituse ja Ehitusmaterjalide Instituudi arhitektuurisektori juhataja ning Eesti NSV Riikliku Kunstiinstituudi kateedrijuhatajana.

Eesti NSV teeneline kunstitegelane A. Kotli oli Eesti NSV Arhitektide Liidu asutajaid, selle kauaaegne esimees ning aseesimees.

Meil, rakverlastel, on eriline põhjus A. Kotlit tänumeeles mäletada, sest tema projekti järgi on ehitatud Rakvere I Keskkooli hoone.

A. Kotli projekteeritud on Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi hoone Kadriorus, Tallinna Pedagoogilise Instituudi hoone (koos A. Nõvaga), riigipanga Pärnu osakonna hoone (koos A. Soansiga), Eesti Põllumajanduse Akadeemia hoone Tartus (koos E. Lohuga), Kunstifondi hoone Tallinnas ja palju teisi kauneid hooned meie linnades ning maakohdades.

Tema projekteeritud on ka V. I. Lenini ja V. Kingissepa monumentid püstitada Tallinnas, Suures Isamaasõjas langenute mälestussambad Rakveres, Narvas, Tartus ja Saaremaal.

RAT «Estonia» hoone rekonstruksioon aastatel 1945—1947 sai teoks samuti A. Kotli projektide järgi.

A. Kotli viimane suurem töö on Tallinna laululava (projekt valmis koostöös M. Sepmanni ja E. Paalmanniga), mille eest talle määrati postuumiselt Nõukogude Eesti preemia.

A. Kotli oli väsimatu töömehes. Vajaduse korral võis ta töötada näeväh ja ööd läbi. Isegi neil vähestel puhkuspäevadel, mida ta võis veeta oma Nõmme suvilas perekonnaga keskel, ei hoidnud ta käsi rüpes; ta joonistas, maalis, poolis või nikerdas alatasa.

4. oktoobril 1963 sulges Alar Kotli pärast rasket haigust jäädavalt silmad ja puhkab praegu Tallinna Metsakalmistul.

A. PALGI